

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

**ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ**

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА
СТАЛІЙ РОЗВИТОК
ЕКОНОМІКИ І БІЗНЕСУ

Матеріали
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
11 грудня 2025 року

Запоріжжя
2025

УДК [33+65+338.4+339.9+355.018](063)

Т 13

Сучасні виклики та сталий розвиток економіки і бізнесу: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Запоріжжя, 11 грудня 2025 р.) / ТДАТУ: ред. кол.: І. В. Колокольчикова, Л. О. Болтянська, Н. В. Кукіна, С. Р. Плотніченко, О. О. Яцух [та ін.]. Запоріжжя: ТДАТУ, 2025. 408 с.

У збірнику представлено матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні виклики та сталий розвиток економіки і бізнесу» за результатами досліджень із трансформації економічних систем, інноваційного розвитку менеджменту та бізнесу, публічного управління у взаємодії з громадянським суспільством, а також цифрової економіки та технологічних рішень для розвитку бізнесу.

Збірник тез є частиною науково-дослідних тем Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного: «Оцінка ефективності підприємництва та вдосконалення соціально-економічних умов його розвитку в регіоні» (Державний реєстраційний номер 0121U109822); «Соціально-економічні засади забезпечення сталого розвитку регіону» (Державний реєстраційний номер 0121U109917); «Формування ефективної системи менеджменту підприємств регіону» (Державний реєстраційний номер 0121U109915); «Маркетингова стратегія розвитку аграрних підприємств» (Державний реєстраційний номер 0116U002738); «Детермінанти фінансової інклюзії та визначення їх впливу на соціально-економічний розвиток регіону» (Державний реєстраційний номер 0121U110094).

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, здобувачів і аспірантів закладів вищої освіти, фахівців та керівників підприємств різних галузей економіки й бізнесу, представників органів публічного управління, а також усіх, хто цікавиться актуальними питаннями сучасних викликів інноваційного розвитку, публічно-приватної взаємодії та цифрової трансформації економіки та бізнесу. Менеджменту та публічного управління.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Редакційна колегія: *Колокольчикова І. В.*, д.е.н., професор, декан факультету економіки і бізнесу ТДАТУ; *Болтянська Л. О.*, к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки і бізнесу ТДАТУ; *Кукіна Н. В.*, к.е.н., доцент завідувач кафедри маркетингу ТДАТУ; *Плотніченко С. Р.*, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту та публічного управління ТДАТУ; *Яцух О. О.*, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку і оподаткування ТДАТУ; *Макаренко П. М.*, член-кореспондент академії НААН України, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Полтавського державного аграрного університету; *Коноваленко А. С.*, д.е.н., професор, директор інституту підвищення кваліфікації ТДАТУ; *Сиротюк Г. В.*, к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри економіки Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького; *Бровко Л. І.*, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Дніпровського державного аграрно-економічного університету; *Волкова Н. В.*, к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету.

Адреси для листування:

69600, Україна, Запорізька обл., м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

Е-mail: tssapk@tsatu.edu.ua

Сайт конференції: <http://www.tsatu.edu.ua/tsst/conf>

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

РОЗВИТОК СТАРТАП-КУЛЬТУРИ В ЕСТОНІЇ.....	20
<i>Ахновська І. О., Широка Д. О.</i>	
<i>Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця</i>	
ВПЛИВ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	22
<i>Блюс І. І., Рябчук О. Г.</i>	
<i>Державний податковий університет, м. Ірпінь</i>	
АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....	25
<i>Боркович В. В., Цап В. Д.</i>	
<i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя</i>	
КРИПТОВАЛЮТИ У СУЧАСНІЙ СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ: МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ.....	27
<i>Боркович В. В., Цап В. Д.</i>	
<i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя</i>	
МОДЕЛІ БЮДЖЕТНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕЗЕРВНИХ ФОНДІВ ДЛЯ МІНІМІЗАЦІЇ НАСЛІДКІВ ПАНДЕМІЧНИХ, ВІЙСЬКОВИХ ТА ЕНЕРГЕТИЧНИХ ПОТРАСІНЬ.....	31
<i>Бровко Л. І.</i>	
<i>Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро</i>	
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК НЕРІВНОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНОСТІ У ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	33
<i>Васильченко О. О.</i>	
<i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя</i>	
АНАЛІЗ МАКРОСЕРЕДОВИЩА РИНКУ ФАСТ-ФУДУ В УКРАЇНІ.....	37
<i>Водяницька Я. А., Сокіл Я. С.</i>	
<i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя</i>	
ЗНАЧЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ	38
<i>Голуб Н.О., Кожушко А.О.</i>	
<i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя</i>	

УДОСКОНАЛЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА МАЛОГО БІЗНЕСУ	171
Нехай В. В., Леонов А. М. <i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя</i>	
ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	173
Палига А. В., Бурбела А. Л. <i>Хмельницький університет управління та права імені Леоніла Юзькова, м. Хмельницький</i>	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ПЕРЕХІД ВІД РЕТРОСПЕКТИВИ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ	175
Петухова А. О., Гордіца Т. М. <i>Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, м. Чернівці</i>	
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ПІДПРИЄМЦІВ ДЛЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	179
Почерніна Н. В., Болтянська Л.О. <i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя</i>	
СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ МАЛОГО БІЗНЕСУ	183
Сахно О. О., Тучак Т. В. <i>Державний податковий університет, м. Ірпінь</i>	
АСОРТИМЕНТ ЯК НОСІЙ ПОЗИЦІОНУВАННЯ БРЕНДУ МЕРЕЖІ	185
Соляник К. Т., Леськів Г. З. <i>Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ</i>	
СОЦІАЛЬНИЙ МЕДІА МАРКЕТИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПРОСУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «МАЛБІ ФУДС»	187
Сушко А. І., Малтиз В. В. <i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя</i>	
ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСУ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ У ЗБУТОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «КОКА-КОЛА-УКРАЇНА ЛІМІТЕД»	189
Токарев О. О., Кукіна Н. В. <i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя</i>	
АНАЛІЗ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	191
Федунів Т. М., Шпирко О. М. <i>Навчально-науковий інститут управління, технологій та правових наук НТУ, м. Київ</i>	
МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	194
Фойницька С. Г., Чаговець Л. О. <i>Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, м. Харків</i>	

УДК 330.46:640

**МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ
КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ****Фойницька С. Г.**

здобувач освітнього ступеня бакалавра,

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна

Чаговець Л. О.

кандидат економічних наук, доцент,

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-4064-9712>

Управління комунальними підприємствами (КП) у сфері теплопостачання, зокрема на прикладі КП «Тепломережі», ґрунтується на необхідності впровадження процесного підходу [1] для забезпечення оптимального розподілу функцій, підвищення ефективності використання ресурсів та покращення ключових показників роботи [2]. Сучасні системи управління передбачають чітку структурованість бізнес-процесів, що робить розробку функціональної моделі цих процесів критично важливою. Таке моделювання сприяє візуалізації інформаційних потоків і деталізації елементів системи, що, зі свого боку, забезпечує підвищення надійності теплопостачання та стабільність роботи підприємства для задоволення споживчих потреб.

Метою дослідження є побудова та аналіз функціональної моделі бізнес-процесів управління комунальним підприємством «Тепломережі» для підвищення ефективності його діяльності. Для цього було застосовано методологію IDEF0 (Integration Definition for Function Modeling) [3] як універсальний метод функціонального моделювання, а також кросплатформний CASE-засіб Ramus для автоматизації побудови моделі.

В результаті дослідження була розроблена ієрархічна функціональна модель бізнес-процесів управління КП «Тепломережі». Модель починається з контекстного блоку A0 «Бізнес-процес управління комунального підприємства з постачання теплової енергії», який репрезентує систему управління як єдине ціле (рис. 1).

Основні вхідні дані моделі включають інформацію про макро- та мікросередовище, а також цілі та задачі підприємства. Вихідними елементами цієї системи є надані теплопостачальні послуги й отримані доходи. Процеси в системі регулюються державними тарифами, екологічними нормами та вимогами щодо енергоефективності; їхнє виконання підтримується такими механізмами, як енергоресурси, технічне забезпечення та персонал.

На першому рівні декомпозиції (рис. 2) було визначено такі основні взаємозв'язані підфункції: моніторинг стану тепломереж (A1), формування бази даних споживачів (A2), управління ремонтними і профілактичними роботами (A3), забезпечення якості надаваних послуг (A4) та формування звітності для регулюючих органів (A5). Усі ці бізнес-процеси здійснюються згідно з чинною законодавчою базою. [8].

Рис. 1. Контекстна діаграма «Бізнес-процеси управління комунального підприємства з постачання теплової енергії»

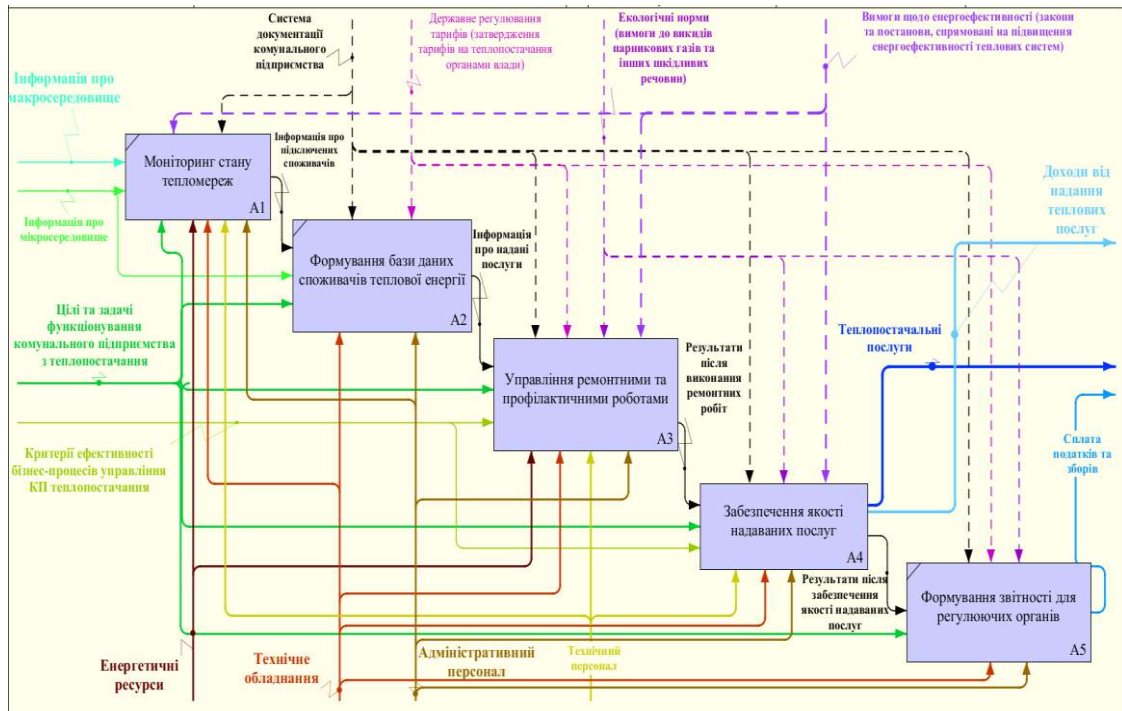

Рис. 2. Декомпозиція першого рівня функціонального блоку «Бізнес-процеси управління комунального підприємства з постачання теплової енергії»

Деталізація блоку А4 (забезпечення якості надаваних послуг) на другому рівні декомпозиції (рис. 3) дозволила виділити три основні споживацько-орієнтовані підпроцеси: роботу зі споживачами (А41), аудит та перевірку якості послуг (А42), а також розробку заходів із покращення якості послуг (А43). Ці процеси утворюють замкнений цикл вдосконалення: збір відгуків клієнтів, аналіз отриманих даних через аудит та впровадження коригувальних дій із залученням персоналу дають змогу ефективніше досягати поставлених цілей. Важливим аспектом є зворотний зв'язок від А43 до А41 у вигляді інструкцій та рекомендацій для споживачів, що створює циклічний механізм постійного покращення якості послуг та гарантує досягнення економічного ефекту.

Побудована функціональна модель бізнес-процесів за методологією IDEF0 забезпечила чітке, структуроване представлення складної системи управління КП «Тепломережі». Модель підтверджує, що досягнення ефективного управління підприємством залежить від

комплексної координації всіх функціональних блоків - від технічного обслуговування мереж і управління ресурсами до формування бази даних та забезпечення якості послуг.

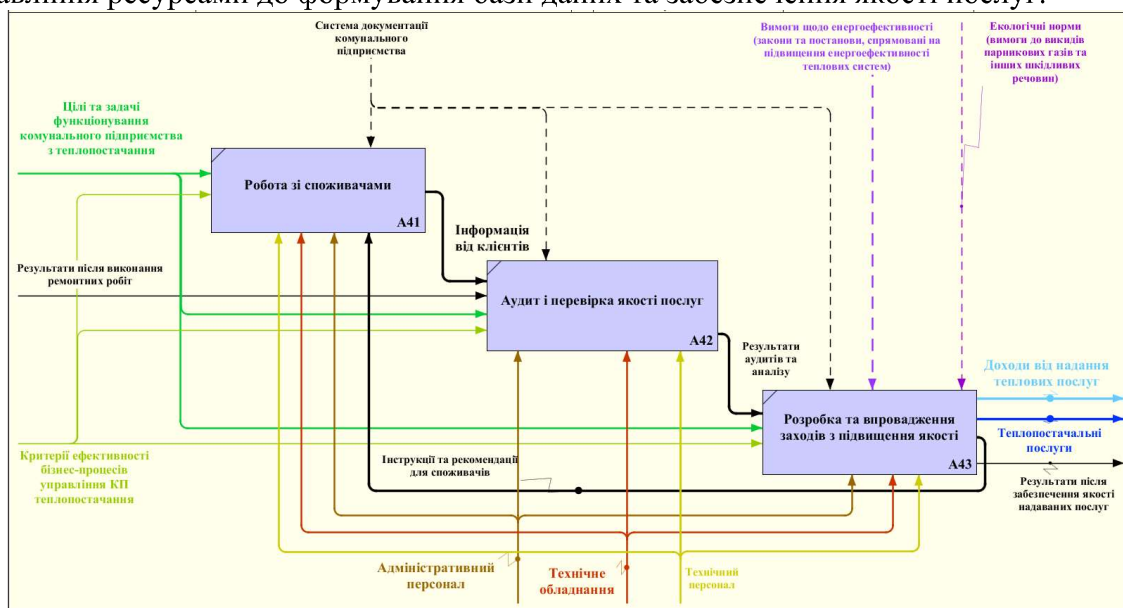

Рис. 3. Декомпозиція другого рівня функціонального блоку «Забезпечення якості надаваних послуг»

Найбільш критичним для задоволення потреб споживачів є деталізований блок А4, який демонструє, що якість послуг є результатом безперервного циклу, що включає збір відгуків, аудит і впровадження коригувальних заходів у суворій відповідності до регуляторних вимог та стратегічних цілей підприємства.

Список використаних джерел

1. Васильєва М. В. Процесний підхід в управлінні комунальними підприємствами. *Економіка та фінанси*. 2021. № 5. С. 45–52.
2. Полякова Л. М. Ключові показники ефективності (КPI) в управлінні теплоенергетикою. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1(42). С. 78–85.
3. Методичні рекомендації щодо застосування функціонального моделювання IDEF0 / уклад. А. П. Симоненко. Дніпро : ДНУ, 2020. 88 с.
4. Рудницький В. Б. Вплив зовнішнього середовища на функціонування теплопостачальних компаній. *Сучасні проблеми економіки*. 2021. № 7. С. 15–20.
5. Савчук І. А. Застосування інформаційних технологій у моніторингу теплових мереж. *Інформатика та моделювання*. 2020. № 3. С. 101–108.
6. Сергієнко В. П. Управління якістю послуг комунальних підприємств : монографія. Харків : Право, 2018. 290 с.
7. Ткачук Д. В. Енергоефективність як стратегічний пріоритет комунального сектора. *Енергетика: економіка, технології, екологія*. 2022. № 4. С. 60–67.
8. Федорова Н. Г. Документаційне забезпечення системи управління підприємством. *Управління розвитком*. 2021. № 6. С. 98–104.

Сучасні виклики та сталий розвиток економіки і бізнесу

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції

11 грудня 2025 р.

Відповідальний за випуск: Болтянська Л. О., доцент кафедри економіки і бізнесу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Редактор: Болтянська Л. О.

Дизайн і верстка: Болтянська Л. О., Шквиря Н. О., Юник І. Г.

Адреси для листування:

69600, Україна, Запорізька обл., м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

E-mail: tssapk@tsatu.edu.ua

Сайт конференції: <http://www.tsatu.edu.ua/tstt/conf/>

**Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст
представлених матеріалів**

© ТДАТУ, 2025